

ЈП МАКЕДОНСКА РАДИОДИФУЗИЈА СКОПЈЕ

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ "МАКЕДОНСКА
РАДИОДИФУЗИЈА - СКОПЈЕ"
Бр. 02-669/4
16.08.2019 год.
СКОПЈЕ

ИЗВЕШТАЈ

За работењето во период од 01.01 до 31.12.2018 година

Скопје, мај 2019 година

I. ВОВЕД

Севкупниот ангажман на вработените во Македонската радиодифузија во текот на 2018 година продолжи во насока на реализација на проектираните активности, тековни и инвестициони, во рамки на реалните и расположиви финансиски и кадровски капацитети, секако усогласени со условите на терен и севкупното опкружување. Генерална определба по која се води МРД години наназад е реализација на сите активности доколку се обезбедени стабилни и редовни приходи. Задолжување за обврски за кои не се обезбедени извесни приходи не се вклопува и не се применува во системот на одлучување во МРД. Со оглед на спецификите на системите, нивната обнова и одржување, мошне лесно е можно поради преамбициозно вложување во еден сегмент да се доведе во прашање функционирањето на останатите сегменти. Од тие причини МРД се определи за следење на приливите на дневна основа и проектирање на слободните средства на ниво на месец, како услов за носење на одлуки за капитални зафати.

Анализата на реализацијата на планираните активности потврди дека дел од планираните зафати останаа нереализирани, а дел од зафатите се одложени. Лоцирани се причините за нереализација на дел од истите, со забелешка дека одложувањето нема никакви последици по безбедност на системите. Успешно се реализираа повеќето интервенции, што се наметнаа како ургентни во функција на обезбедување непрекидно емитување на системите. Изминатата година за МРД се оценува како ангажирана, со зафати во услови на зголемени обврски и мален број на стручни лица кои можат да го покријат таквиот ангажман. Евидентно беше намалувањето на бројот на вработените и продолжување на вложувањето на старосната структурата кај кадрите.

Во делот на ликвидноста и солвентноста отпочнатото подобрување во 2017 година продолжи и во 2018 година. Во текот на годината обезбедена е редовна исплата на платите на вработените, а и обврските по основ на реализираните набавки и услуги се сервисираа со добра динамика, како резултат на финансиската дисциплина во создавањето, контролата и исполнувањето на доспеаните обврски. МРД успешно и без одложување ги реализира обврските кон Министерството за финансии по основ на платеното рефинасирано кредитно задолжување врз основа на склучена спогодба.

Во последните две години се отвора прашањето за подобрување на безбедноста на радиодифузните објекти и инсталации, како сегмент кој е обемен, хетероген и во лоша состојба. Во овие објекти подолгу време не е инвестирано во подобрување на работните услови за вработените кои се таму ангажирани а и на самите основни средства, инфраструктура и патиштата до објектите.

II. УСЛОВИ НА РАБОТЕЊЕ

Општите услови на работење, општата законска регулатива и правила за работа кои егзистираа на глобално ниво се применуваа и во работењето на МРД. Во неможност да се променат и подобрат општите услови на работење, МРД правеше напори за прилагодување и ублажување на негативниот одраз, кој објективно постоеше.

МРД продолжи со примена на пресметковната основа во искажување на севкупните приходи и расходи.

Во делот на приходите од издавање на дел од специфичниот деловен простор под закуп се забележува стагнација, како во бројот на корисници, така и во вкупниот износ на приход.

Во текот на 2018 година продолжи намалувањето на расходите по некои основи. Рационализирани се повеќето расходни позиции во кои субјективниот елемент може да има клучна улога. Меѓутоа дел од расходите се намалени и како резултат на намалување или престанок на потреба од нив. Не се успеа да се набават во целост потребните резервни делови и материјали, како и не се извршени до крај планираните санации на градежни објекти, реконструкција на антенски столбови и поправки на пристапни патишта кои беа планирани, како и некои од планираните услуги.

МРД оценува дека, по неколкугодишното редуцирање на исти категории на определени типови на трошоци не постои друга можност од натамошна интервенција, а истата да не значи престанок на некоја од функциите на јавното претпријатие. Односно, во најголем дел од активностите е стигнато до високо ниво ефикасност.

III. РЕАЛИЗИРАНИ АКТИВНОСТИ

Со Годишната Програма за работа и развој на МРД за 2018 година беа планирани нови зафати во мрежата и пунктовите на кои требаше да се насочат активностите во текот на годината. Реални беа очекувањата 2018 година да продолжи како година на реализација на вложувања, капитални инвестирања и активности, кои останаа нереализирани во претходните години од кога започна заживувањето на вложувањата во опрема и градежите објекти. Ова како во делот на реализираните деловни активности, во тековното одржување на капацитетите и нивната работна кондиција, така и во делот на проширувањето, осовременувањето и обновувањето на системот.

Најзначајни реализирани активности во текот на 2018 година:

- ДАБ + процесирачка и предавателна опрема (основна фаза)
- 5 kW ФМ предаватели – 6 комплети
- 5 kW ФМ мултиплексери – 6 комплети
- ДВБ-Т предаватели за 11 објекти
- ДВБ-Т мултиплексери - 11 парчиња

За горе наведените позиции спроведени се постапки за јавни набавки согласно Законот за јавни набавки. За дел од нив се склучени договори и следи нивна реализација (испорака на опремата и нејзина монтажа на РД објекти на ЈП МРД)

- Итна интервенција за поправка на дел од опремата за процесирање на видео, аудио сигналите од Радио и ТВ програмските сервиси на МРТ која се наоѓа во Центарот за врски на ЈП МРД и преку која се дистрибуираат програмските сервиси на МРТ низ мрежата на МРД до сите предавателни пунктови низ Р.Македонија
- Тековно одржување на опремата и мрежите на ЈП МРД
- Набавени се дел од планираните резервни делови
- Санација на трафостаница Мали Влај
- Изготвен е ревидиран проект за санација на НН Тажево
- Изготвени се ревидирани проекти за санација на заземјување и громобранска инсталација на РД Објекти: Велмеј, Цоцон, Тажево, Осломеј, Извор
- Извршена е санација на системи за осветлување на РД објекти Маџари, Ратево, Овче Поле, Бабино, Велмеј, Голак
- Извршени се мерења и периодични прегледи на внатрешна инсталација на 30 објекти
- Извршени се превентивни сервиси и санации на агрегати на 15 објекти
- Извршено е репланирање на фреквенциите во опсегот 470-694 MHz и координација со останатите носители на одобренија за користење на радиофреквенции во радиодифузна служба за ДВБ-Т

- Извршени се мерења за контрола на квалитет на ТВ и РА сигнали преку кои се пренесуваат програмските сервиси на МРТ
- Реконструкција на ФМ Антенски системи Боскија, Стогово, Водно, Буковик и Жидилово
- Изработка на Предлог-план за постапување, управување и третирање на отпад од електронска опрема во ЈП МРД со Стратегија за постапување со отпад
- Активности поврзани со извршената ресертификација ISO 9001:2015 во Ј.П.МРД
- Изработка на Пространствено-развојниот регистар на телекомуникациска мрежа на ЈП МРД
- Демонтажа на два антенски столбови Свети Еразмо и Неготино 2 (Пепелиште)
- Демонтажа на антени (кои не се во функција) од повеќе антенски столбови
- Превентивни прегледи на дел од антенските системи за ФМ радио и ДВБ-Т
- Набавени се 2 теренски возила
- Докомплетирани се барањата за легализација на објекти и антенски столбови – МРД. Обезбедени се урбанистички согласности за над 30 РДО кои треба да се впишат во АКН. По завршување на легализацијата МРД треба да реализира постапка за проценка и регистрација на капиталот.

Од многуте планирани активности значајни за иднината на МРД во текот на годината се успеа да се задржи темпото и успешноста во делот на одржување на системите. За жал недоволниот стручен кадровски капацитет во изминатата година ја отежна реализацијата на дел од планираните активности.

IV. СОСТОЈБА НА КАДРИТЕ

Вкупниот број на вработени во редовен работен однос со состојба на 01.01.2018 година изнесувал 124 лица. На крајот од годината бројот на вработени изнесувал 113 лица. Во текот на годината регистриран е одлив на 11 (единаесет) лица, од кои седум по основ стекнување право на пензија. Просечниот број на вработени врз основа на кадровската евиденција за состојбата на бројот на вработените на крајот на месецот изнесува 130.

Состојбата на вработените по квалификации согласно постојниот акт за организација и систематизација, на почетокот и на крајот на периодот е следна:

ПЕРИОД	ВСС	ССС	НСС	ВКУПНО
01.01.2018 год.	22	95	7	124
<i>структура</i>	<i>17,74%</i>	<i>76,61%</i>	<i>5,65%</i>	<i>100,00%</i>
31.12.2018 год.	21	85	7	113
<i>структура</i>	<i>18,59%</i>	<i>75,22%</i>	<i>6,19%</i>	<i>100,00%</i>

Претпријатието го напуштило 11 единаесет вработени (двајца вработени со висока стручна спрема, шест со средна стручна наобразба и еден со НСС. Сепак во МРД, покрај висока ризичната состојба со бројот на вработени, останува главен проблем да биде бројот и структурата на високо стручниот кадар.

V. УТВРДУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКИ РЕЗУЛТАТ

По Годишната сметка за 2018 година МРД оствари позитивен финансиски резултат – вишок на средства од редовно работење пред оданочување во износ од 146.478.067.00 денари, како разлика помеѓу реализираните вкупни приходи и расходи.

Во текот на годината остварен е вкупен приход во износ од 302.376.440.00 денари. Вкупните расходи во истиот период изнесувале 155.898.373.00 денари.

Вкупниот вишок на средства утврден по пресметување на данокот на добивка изнесува 131.504.637.00 денари. Разликата во износ од 14.973.430.00 денари претставува пресметан данок на добивка. Данокот на добивка е пресметан по стапка од 10% на даночна основица со вредност од 146.478.067.00 денари, зголемена за непризнаените расходи согласно одредбите на законот за Данок од добивка

Вкупната вредност на активата, односно пасивата на МРД согласно Билансот на состојба за 2018 година изнесува 686,070,938,00 денари и се врамнотежени. Зголемувањето на активата од 14,75% во однос на 2017 година, е резултат на разликата помеѓу намалувањето на вредноста на нетековните средства (најмногу на позицијата постројки и опрема), односно зголемувањето кај тековните средства (парични средства и залихи). Намалувањето на пасивата е резултат од намалување на обврската за одложен приход од државни поддршки и на краткорочните обврски.

	ПОЗИЦИЈА	2018 год.	2017 год.
	<u>АКТИВА</u>	<u>686,070,938,00</u>	<u>597,866,766,00</u>
1	Нетековни средства	328,373,452,00	371,325,666,00
2	Тековни средства	357,697,486,00	226,541,100,00
	<u>ПАСИВА</u>	<u>686,070,938,00</u>	<u>597,866,766,00</u>
1	Основна главнина	365.359.905,00	365.359.905,00
2	Резерви	6.299.067,00	6.299.067,00
3	Акумулирана Добивка	46,435,540,00	884,816,00
4	Добивка од годината	131,504,637,00	45,551,124,00
5	Обврски	71,963,619,00	70,998,516,00
6	Одложено плаќање на трошоци и приходи во идни периоди ПБР	64,508,170,00	107,969,984,00

VI. СОСТОЈБА НА НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА

МРД во функција на обавувањето на основната дејност располага со значителен фонд на основни средства (опрема, уреди, инфраструктура, антенски столбови, деловен инвентар, инструменти, алат, машини, возила и др.). Во евиденцијата на МРД заведени се сите основни средства кои технолошки припаѓаат на МРД, но и земјиштето, градежните објекти, уреди и административен простор, што се набавени од средства на јавното претпријатие или согласно делбениот биланс станале дел од имотот и се водат во евиденцијата на МРД. Правото на сопственост и обезбедувањето на соодветна документација беа приоритет за реализација и во 2018 година, но не се завршија сите обврски неопходни за отпочнување на проценката и конкретизација на легализацијата на градежните објекти и земјиштето.

Материјалните и нематеријални средства се водат во сметководствената евиденција во согласност со тезите 5, 6 и 7 од Одлуката за примена на сметководствените политики согласно Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) за 2007 година.

Состојбата на основните средства во употреба, искажани по набавна вредност е следна

	ВИД НА СРЕДСТВО	Набавна вредност 31.12.2018 год.	Структура %	Набавна вредност 31.12.2017 год.	Структура %
	МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	1,585.238.180,00	98,81%	1,631,653,079,00	98,83%
010	Земјиште и шуми	218.891.094,00	13,64%	218.891.094,00	13,26%
011	Градежни објекти	267,780,424,00	16,69%	271,506,388,00	16,45%
012	Постројки и опрема	1,003,343,634,00	62,54%	1.049,571,506,00	63,57%
013	Алат, мебел, трансп.сред.	95,223,029,00	5,94%	91,684,091,00	4,38%
	НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	19,039,730,00	1,19%	19,306,285,00	1,17%
000	Патенти и лиценци	19,039,730,00	1,19%	19.306,285,00	100,00%
	ВКУПНО:	1.604.277.910,00	100,00%	1.650,959,364,00	100,00%
	- Акумулирана амортизација	1,275.904.459,00		1,279,633,698,00	
	Сегашна вредност	328,373,451,00		371,325,666,00	

Набавната вредност на вкупните основни средства со кои располага МРД со состојба на 31.12.2018 година како почетна изнесува 1.650.959.364.00 денари. Во текот на годината набавени се и ставени во употреба средства со набавна вредност од 5.659.301.00 денари (нови компјутери и возила). Отпис - расход на основни средства по пописот за 2018 година е извршен согласно одлука на Управниот одбор со вкупна набавна вредност од 28,543,570,00 денари и исправка во вредност од 28,543,570,00.

Забележително највисока е набавната вредност на групата 012 Постројки и опрема која учествува со 62,54% во вкупната набавна вредност на основните средства со кои располага МРД.

Анализата на процентот на отпис или исправка на вредноста на основните средства укажува дека значителен дел од средствата се со целосно отпишана вредност или немаат сегашна сметководствена вредност.

Вкупниот (просечен) степен на амортизираност на основните средства изнесува 92,10%, , доколку не се земе во предвид набавната вредност на земјиштето кое не се амортизира.

VII. СОСТОЈБА НА ТЕКОВНИ СРЕДСТВА

Тековните средства на МРД ги сочинуваат: залихи на сировини, материјали, резервни делови, ситен инвентар и авто гуми, краткорочни побарувања од работењето и парични средства.

1. СОСТОЈБА НА ЗАЛИХИТЕ

Со пописот за 2018 година евидентирани се вкупни залихи во вредност од 42.884.308.00 денари, за 18,45% повисоко во однос на состојбата евидентирана на 31.12.2017 година. МРД залихите ги вреднува по набавна цена. Во евидентирањето на излезите од магацин МРД ја користи ФИФО методата (прва влезна – прва излезна) во согласност со тезата 10 од Одлуката за примена на сметководствените политики. Оваа метода конзистентно се применува во текот на целата година.

ЗАЛИХИ	Состојба 31.12.2018 год.	Структура %	Состојба 31.12.2017 год.	Структура %
1. Сировини и материјали	38.401.572.00	89,54%	31,984,174,00	88,34%
2. Резервни делови	898.696.00	2,10%	838,156,00	2,32%
3. Ситен инвентар	3.584.040.00	8,36%	3,381,164,00	9,34%
ВКУПНО:	42.884.308.00	100,00%	36,203,494,00	100,00%

Евидентно е дека вкупните залихи на крајот од 2018 година се зголемени во однос на почетокот на периодот. Реалната состојба на залихите е резултат на материјали од проектот ДВБ-Т и други зафати, кои сеуште не се издадени и ќе бидат употребени во одржување на мрежата во 2019 година. Дел од залихите потекнуваат од Проектот компјутер за секое дете. На залиха се регистрирани следните материјали и сировини:

ЗАЛИХА	31.12.2018 год.	31.12.2017 год.
1. Електричен материјал	2,442,705,00	2,462,022,00
2. Технички материјал	8,918,277,00	8,907,639,00
3. Канцелариски материјал	35,182,00	57,634,00

4. Материјал за хигиена	11,064,00	11,064,00
5. Гориво и мазиво	671,117,00	777,319,00
6. Нафта	5,393,395,00	4,976,104,00
7. Материјали за одржување	152,427,00	152,427,00
8. Електронски лампи	360	360
9. Мини бифе	2,840,00	2,840,00
10. Електрични материјали - Проект	928,412,00	928,412,00
11. Електрични материјали - ДВБ-Т	3,443,063,00	3,443,063,00
12. Технички материјали - ДВБ-Т	20.885.466.00	11,042,608,00
		777,319,00
ВКУПНО:	42,884,308,00	36,203,494,00

2. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТЕЊЕТО

Краткорочите побарувања од работењето се однесуваат на побарувањата од купувачи во земјата по основ на закупнини, рефундирана потрошена електрична енергија, како и побарувања од вработени по основ на подигнати неоправдани аванси за службени патувања, аванси за гориво или поситни набавки.

Евиденцијата на краткорочните побарувања е усогласена со тезата 11 од Одлуката за примена на сметководствените стандарди. Побарувањата се евидентираат по номинална вредност.

Вкупната вредност на побарувањата што се регистрирани на 31.12.2018 година изнесува 13,013.633,00 денари.

Од вкупните побарувања износот од 12.834.243.00 денари претставува побарување од купувачи во земјата чија наплата е во тек, 442.906.258,00 денари се побарувања од радиодифузна такса од минати години, 51,878,432,00 денари се побарувања од купувачи за кои во тек се судски, стечајни или ликвидациони постапки. Износот од 486.681.030.00 денари се побарувања за кои е извршено вредносно усогласување (51.878.432.00 денари се вредносно усогласување на побарувања од купувачи, 434.802.597.00 денари се вредносно усогласување на побарувања по основ радиодифузна такса за годините 2012 – 2017, намалени за извршената наплата на веќе обезвреднети побарувања за РДТакса во износ од 8,103,662,00).

КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА	Состојба 31.12.2018 год.	Структура %	Состојба 31.12.2017 год.	Структура %
12 од купувачи во земјата	499.385.058.00	99,94%	502,019,708,00	99,79%
13 од држ. органи и институции	0,00		748,754,00	0,15%
Данок од добивка				
14 од вработени и останати	164.400.00	0,03%	169,357,00	0,03%
15 останати побарувања	145,205,00	0,03%	145,205,00	0,03%
ВКУПНО	499.694.663.00	100,00%	503,089,370,00	100,00%
Вредносно усогласување на				

побарувања од купувачи и други побарувања	-486.681.030.00		-491,911,280,00	
СЕВКУПНО	13.013.633.00		11,178,090,00	

Побарувањата од вработените резултираат од подигнати аванси за поситни набавки, патни трошоци, верна плус картички за гориво и сл. односно за готовински исплати на средства во тек, за кои правдањата и документацијата ќе се достават дополнително.

Останати побарувања се побарувања по поднесен налог за извршување од сметка на корисник на закуп во МРД.

3. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА, ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ, КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА И ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ

Вкупните парични средства со кои располага МРД и кои се потврдени со пописот со состојба на 31.12.2018 година изнесуваат 184.555.142,00 денари и тоа:

ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	Состојба 31.12.2018 год.	Структура %	Состојба 31.12.2017 год.	Структура %
100 Парични средства на трансакциска сметка	300,805,597,00	99,71%	178,221,505,00	99,79%
102 Парични средства во благајна	42,526,00	0,02%	57,321,00	0,03%
103 Девизна сметка – депоз.	821,206,00	0,27%	880,690,00	0,49%
ВКУПНО:	301.669.329,00	100,00%	180.827.742,00	100,00%

Евидентирањето на состојбата на паричните средства се врши во согласност со тезата 13 од Одлуката за промена на сметководствените политики.

МРД располага со една денарска и една девизна трансакциска сметка во Комерцијална банка. Во 2017 година МРД отвори трансакциски сметки и во Прокредит банка.

Евидентно е дека позитивното салдо на жиро - трансакциските сметките на МРД на 31.12.2018 година во износ од 300,805,597,00 денари е далеку повисоко во однос на евидентираното на 31.12.2017 година. Салдото на трансакциска сметка во дел претставува средства за кои ЈП МРД има евидентирано обврски, но во најголем дел се средства ангажирани со донесени одлуки за јавна набавка кои се отпочнати во текот или кон крајот на годината, а ќе се завршат во текот на 2019 и 2020 година, кога ќе уследат и плаќањата. Причините за ваквата состојба се различни, но во најголем дел се последица од спроведени постапки на кои не учествувал ниту еден понудувач, постапки по кои е донесено решение за поништување или одложување на отпочнувањето со реализација поради недоволен кадровски капацитет (МРД) севкупната техничка и тендерска документација ја изготвува самостојно, па поради обемот и определени специфики во деловите во кои не располага со соодветен кадар од машинска и градежна струка, неопходно е подолго време за оформување на документацијата согласно со новите, чести и обемни измени во регулативата) и сл.

Состојбата на позицијата “ девизна сметка – депозит “ изнесува 821,206,00 денари. Средствата потекнуваат од уплата по основ на закупнина и од вратен депозит за изнајмен стан во Лондон за потребите на престој на претставници на ЈП МРД. Во текот на годината не е остварен прилив на девизни средства, а искажаната разлика е резултат од евидентирани камати, курсни разлики, и искористени средства од депозит за службено патување во странство.

VIII. ОБВРСКИ, РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ТРОШОЦИ И РИЗИЦИ, ОДЛОЖЕНИ ПЛАЌАЊА И ПРИХОДИ ЗА ИДНИ ПЕРИОДИ

Евиденцијата на краткорочните и долгорочни обврски се врши според номиналната вредност, а во согласност со тезите 17 и 18 од Одлуката за примена на сметководствените политики.

Вкупните обврски на МРД, евидентирани врз основа на валидни документи заведени во сметководствената евиденција изнесуваат 136,471,788,00 денари. Во однос на 2017 година обврските се пониски за 23,75%. Намалувањето е резултат на намалени обврски кон добавувачи, обврски кон вработените, останати краткорочни обврски, краткорочни обврски и одложени плаќања – ПВР (пресметани трошоци за набавка на опрема за проектот ДВБ-Т, однапред наплатени приходи за добра и услуги за проектот Компјутер за секое дете, одложено признати трошоци за државна поддршка за набавена опрема Нера III и IV фаза и др.), како и намалување на позициите обврски за даноци и придонеси и долгорочни обврски.

	ТЕКОВНИ СРЕДСТВА	Состојба 31.12.2018 год.	Структура %	Состојба 31.12.2017 год.	Структура %
1	22 обврски кон добавувачи	13,379,570,00	9,80%	12,149,409,00	6,79%
2	23 обврски за даноци и придонеси	40,125,909,00	29,40%	31,882,722,00	17,81%
3	24 обврски кон вработени	349,954,00	0,26%	3,007,646,00	1,68%
4	25 останати краткорочни обврски	610,046,00	0,45%	234,567,00	0,13%
5	26 краткорочни фин. обврски	15,767,534,00	11,55%	15,340,505,00	8,57%
6	27 долгорочни резервирања	1,061,248,00	0,78%	1,061,248,00	0,59%
7	28 долгорочни обврски	669,357,00	0,49%	7,322,418,00	4,09%
8	29 одложени плаќања и приходи за идни периоди - ПВР	64,508,170,00	47,27%	107,969,984,00	60,33%
	ВКУПНО	136,471,788,00	100,00%	178,968,500,00	100,00%

Обврските на ЈП МРД кон добавувачи во земјата изнесуваат 8,448,288,00 денари. МРД има неплатени обврски кон добавувачи во странство во износ од 4,916,472,00 денари, а обврските по основ на примени аванси, депозити и кауции и камати изнесуваат 14.811,00 денари. Вкупните обврски за даноци и придонеси изнесуваат 40,125,909,00, се однесуваат на пресметан ДДВ во износ од 258,789,00 денари, што доспева за плаќање на 25.01.2018 година, обврски за пресметан персонален данок во износ од 21,916,00 денари и пресметан данок нанепризнати расходи и помалку искажани приходи во износ од 30.047.302,00. МРД

Обврските на МРД по основ краткорочни кредитни задолжувања во земјата изнесуваат 15,767,534,00 денари. Истите се однесуваат на обврска по основ на репрограмиран кредит во износ од 5,767,534,00 денари (обврска кон Министерството за финансии за платен долг кон Париски и Лондонски клуб) и обврски по позајмица во износ од 10.000.000,00 денари.

По основ резервирања МРД искажа обврска во износ од 1.061.248,00 денари за судски спор кој го води ЕВН за неплатени сметки за потрошена енергија за кој е извесно дека има основ за плаќање..

МРД искажа долгорочни обврски по основ 669,357,00 денари остаток до исплата на севкупниот долг кон Министерството за финансии по основ на репрограмиран кредит од Лондонски и Париски клуб.

Одложени плаќања или ПВР се пресметани во износ од 64,508,170,00 денари и се намалени во однос на претходната година. Најголемо учеството во овие приходи на одложеното признавање се по основ на државна поддршка за проектот дигитализација, во износ од 43,968,381,00 денари. Остануваат и одложени приходи во износ од 1.830.069,00 денари непотрошени средства во процесот Тарбс по кои сеуште не е завземен став околу пренамена на истите.

Износот од 1,582,358,00 денари се однесува на трошоци за осигурување за 2019 година по полиса за осигурување на опрема и објекти.

IX. ВКУПНИ ПРИХОДИ

Евидентирањето на вкупните приходи на МРД се врши во согласност со тезата 20 од Одлуката за примена на сметководствените политики.

Во текот на 2018 година МРД реализира вкупни приходи во висина од 290,109,154,00 денари.

Намалувањето на вкупните приходи во 2018 година во однос на 2017 година изнесува 62,652,132,00 денари или 17,76%. Во споредба со проектираните приходи остварените приходи се пониски за 15,89%.

Вкупните приходи потекнуваат од повеќе, различни извори, реализирани во најголем дел како пресметани, односно евидентно прикажани.

Учеството на трите групи на извори на приходи: приходи од продажба, останати приходи и финансиски приходи е искажано во продолжение.

ПРИХОДИ	2018 година	%Структура	2017 година	%Структура
Приходи од продажба	16.984.615.00	5.62%	170,604,790,00	58,81%
Останати приходи	283.414.256.00	93.73%	118,179,337,00	40,74%
Финансиски приходи	1.977.569.00	0.65%	1,325,027,00	0,45%
ВКУПНО:	302.376.440.00	100,00%	290,109,154,00	100,00%

1. Приходи од продажба

Во текот на 2018 година, за периодот јануари –декември, приходите од продажба се искажани во вкупен износ од 16,984,615,00 денари и се однесуваат на фактурирана колокација на коминтенти на РДО објекти со кои располага ЈП Македонска радиодифузија, издавање на дел од специфичен деловен простор под наем фактурирани се вкупни приходи во износ од 16,984,615,00 денари нето износ без ДДВ, што е за 24,24% пониско во однос на планот. Приходот по овој основ е понизок во однос на истиот реализиран во 2017 година за 17,09%.

2. ПРИХОДИ ОД ДРУГИ ИЗВОРИ

Од други извори на приходи во текот на 2018 година е реализиран вкупен приход во износ од 283.414.256.00 денари, од кои 84,73% како жирален прилив на средства, но во значителен дел и како пресметан, фактуриран или евидентиран приход.

Од Буџетот на РМ, преку Министерството за информатичко општество, обезбедени се и уплатени на име субвенции за финансирање на радиодифузната дејност средства во вкупен износ од Наплатени се дванаесет транши од по 19,337,500,00 за финансирање на дејноста во 2018 година, или вкупно 232,050,000,00 денари. (81,88%).

Сметководствено како приход е искажан и соодветен дел од вредноста на опремата набавена како државна помош или донација, за која во соодветен дел е пресметана амортизација. Вредноста на оваа позиција по овој основ изнесува 43,260,594,00 денари.

МРД во текот на 2018 година оствари прилив на средства по основ на наплатена РДТакса од минати периоди , за кои во претходните години има извршено вредносно усогласување, во износ од 8,103,662,00 денари.

3. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ

МРД во текот на 2018 година по основ на камати оствари прилив на средства во вкупен износ од 1,977,543,00 денари, на денарските депозити што се водат на трансакциска сметка во Прокредит банка.

На крајот од 2018 година извршена е пресметка на курсни разлики од вкупно 26,00 денари.

Х. ВКУПНИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

Во функција на извршување на севкупните активности на МРД во текот на 2018 година направени се расходи во износ од 155,898,373,00 денари. Истите се евидентирани во се во согласност со тезата 21 од Одлуката за примена на сметководствените политики.

Во споредба со планираните, расходите реализирани во текот на дванаесетте месеци од 2018 година се пониски за 55,96%. Во однос на реализираните расходи во 2017 година се пониски за 34,77%.

1	2002 година	161.223.446,50ден.
2	2003 година	197.894.560,00ден.
3	2004 година	198.216.462,00ден.
4	2005 година	209.485.107,00ден.
5	2006 година	230.840.339,00ден.
6	2007 година	214.656.488,50ден.
7	2008 година	212.356.814,50ден.
8	2009 година	212.637.255,00ден.
9	2010 година	143.626.729,00ден.
10	2011 година	151.318.565,50ден.
11	2012 година	234.995.327,50ден.
12	2013 година	354.869.749,00ден.
13	2014 година	324.912.984,00ден.
14	2015 година	327.430.150,00ден.

15	2016 година	299.380.800,00ден.
16	2017 година	239.033,278,00Ден.
17	2018 година	155,898,373,00Ден

	Група трошоци	Реализација 2018 година	Фин. План 2018 година	Реализација 2017 година
40	Трош. за сировини,матер,енергија, рез. дел.	18.35%	22.56%	13,03%
41	Трошоци за услуги од тековни потреби	6.02%	12.93%	6,55%
42	Плати и надомести од плата	32.75%	26.83%	23,24%
43	Трошоци за амортизација	30.56%	22.6%	35,27%
44	Останати трошоци од работењето	10.28%	14.09%	3,63%
46	Останати расходи од работењето	0.17%	0.71%	0,98%
47	Финансиски расходи	0.02%	0.25%	0,03%
45	Вредносно усогласување на краткорочни побар.	1.85%	0.03%	17,27%
	ВКУПНО	100,00%	100,00%	100,00%

Трошокот за пресметана амортизација и натаму е со високо учество во вкупните расходи. Заедно со трошокот за плати ангажираат 63.31% од вкупните расходи во годината. 2018.

Анализата на вкупните расходи потврдува дека сите групи на расходи од работењето и финансиски расходи во 2018 година се реализирани далеку под проектираното ниво. Ваквата слика е резултат во дел од мерките за контрола и рационализација на расходите, но во најголем дел поради нереализирани зафати во инвестиционото и тековно одржување на системите и нереализирани постапки за јавна набавка на резервни делови и материјали. Причините се лоцираат во недоволниот кадровски капацитет за брза реализација на сложени и набавки со висока вредност и хетерогени по состав, но и поради долгата и сложена процедура за спроведување на постапките за јавна набавка во согласност со важечката регулатива.

1. ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ, МАТЕРИЈАЛИ, ЕНЕРГИЈА, РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ И СИТЕН ИНВЕНТАР

Групата Трошоци за сировини, материјали, енергија, резервни делови и ситен инвентар опфаќа мошне значајна категорија на расходи во извршувањето на дејноста на МРД. Тоа се расходи кои учествуваат во значителен сооднос во вкупните расходи на работењето на МРД. Во 2018 година реализирани се во износ од 28,608,018,00 денари, за 8,15% пониско во однос на реализираните во 2017 година и 64,18% пониско во однос на проектираните со Годишната Програма за работа и развој за 2018 година. Пониска реализација во однос на проекцијата се бележи на сите позиции од групата и е резултат на поволниот договор склучен со снабдувачот на електрична енергија, пониските трошоци за топлинска енергија, намалените расходи на позициите материјали и резервни делови за одржување, ниските износи на набавен ситен инвентар и авто гуми и материјали за работа и одржување. Реално потребите од овој вид на трошоци се значително повисоки, но поради наведените причини дел од постапките се пренесени за реализација во наредните периоди.

Трошоците за сировини, материјали, енергија, резервни делови ангажираат 18,35% од вкупните на МРД остварени во 2018 година.

401 Трошоци за материјали – станува збор за група на трошоци (канцелариски материјали, материјали за одржување на хигиена на вработените и работниот простор, набавка на униформирана облека и обувки и останати потрошени материјали за администрација), кои настануваат во функција на обавување на дејноста. Вкупната реализација на целата група

изнесува 373,354,00 денари. Во однос на планот реализирана со 9,49%, а во однос на референтниот период бележи повисока реализација за 34,33%. Во периодот забележлива е пониска реализација на сите позиции од групата во споредба со планот поради недореализирани постапки за јавна набавка или подоцна започнати постапки, така што ефектот во делот на расходите ќе дојде до израз во наредни периоди.

402 Трошоци за енергија (гориво, електрична енергија и трошоци за затоплување на простор) - трошокот е во функција на технолошкиот процес и одржување на системите. Вкупниот трошок од 27,920,240,00 денари по овој основ претставува пониска реализација за 14,88% во однос на планираното со Финансискиот план за 2018 година и 1,48% повисока реализација во однос на истата од 2017 година.

405 Трошоци за резервни делови и материјали за сервисирање - по основ на потрошени материјали и делови (електричен и технички материјал, резервни делови и материјали за поправка и одржување) во текот на годината потрошени се вкупно 294,021,00 денари или 99,23% пониско во однос на планираните. Споредено со референтниот период реализацијата во 2018 година е значително пониска. Во периодот забележлива е ниска реализација на сите позиции од групата поради недореализирани постапки за јавна набавка или подоцна започнати постапки, така што ефектот во делот на расходите ќе дојде до израз во наредни периоди.

408 Трошоци за ситен инвентар и авто гуми – МРД своите потреби од набавка на ситен инвентар и авто гуми ги реализира водејќи сметка за неопходноста да не се доведе во опасност безбедноста на вработените. Во текот на 2018 година по овој основ потрошени се 20,403,00 денари, значително под планираните и од истиот период 2017 година кога беше реализирана делумна замена на гумите. Ситниот инвентар и авто гумите се отпишуваат при ставање во употреба, но остануваат во евиденцијата на лицата кои ги должат и се следи нивната употреба. Вкупниот износ на потрошени средства за набавка на ситен инвентар од 20,403,00 денари е значително понизок во однос на планираниот поради не до крај реализирана набавка на истите.

2. ТРОШОЦИ ЗА УСЛУГИ ОД ТЕКОВНИ ПОТРЕБИ

Групата Трошоци за услуги од тековни потреби опфаќа позиции кои се значајни за обавување на тековните функции на МРД (транспортни услуги, поштенски и телефонски услуги, услуги на заштита и одржување, наеми, комунални и останати услуги). Во 2018 година МРД бележи вкупен трошок на групата од 9,391,376,00 денари. Споредено со проектираните во Годишната Програма за работа и развој за 2018 година реализацијата е пониска за 79,48%. Споредено со референтниот период реализацијата е пониска за 40,06%.

Трошокот за услуги од тековни потреби ангажира 6,02% од вкупните расходи на МРД.

410 Транспортни услуги – трошокот од 120,931,00 денари претставува нешто пониска реализација во однос на референтниот период. Споредено со вредноста на позицијата од Годишната Програма за работа и развој на МРД за 2018 година трошокот е реализиран со 3,30%. Забележливо е дека во текот на годината не се користени услуги во воздушен сообраќај, иако беа планирани, од причина што реализираните патувања во странство беа на товар на добавувачот. Единствен регистриран трошок на групата е трошокот по основ на користење на такси превоз во локал и останати транспортни услуги (по основ на изнајмен ратрак и користена услуга од шлеп служба за возила во дефект).

411 Поштенски, телефонски и интернет услуги – реализацијата од 931,272,00 денари е понизок во однос на планираниот трошок за 39,80%. Во однос на споредбениот период реализираниот трошок е понизок за 14,00%. Анализата на трошокот на целата група во однос на планот ја потврдува ориентацијата на МРД да ги рационализира сите трошоци за кои има можност да има контрола, а што не се одразува врз условите на целосна реализација на обврските.

413 Услуги на заштита и одржување – на позицијата се евидентираат услугите на одржување на опрема, софтвери, возила и зафати во инфраструктурата. Станува збор за многу битна ставка, која со години е запоставувана поради високата вредност, но и поради не располагање со соодветен стручен кадар кој би ги реализирал и следел нараснатите потреби. Недоволните средства се причина за одложување на зафатите со карактер на инвестиционо и тековно одржување на мрежата. Истото за последица ја има алармантната состојба на опремата, објектите и пратечката инфраструктура на речиси сите објекти. Во текот на 2018 година по сите основи реализиран е трошок од вкупно 4,029,050,00 денари. Истиот е реализиран со 11,23% во однос со годишната проекција и со 62,3% пониско во однос на споредбениот период.

При тоа за одржување на моторните и теренски возила, како и за зимските возила се потрошени 332,735,00 денари, значително пониско од изминатите години. Во однос на проекцијата расходот исто така бележи пониска реализација, како резултат на делумна обнова на возниот парк.

Во изминатата година за инвестиционо и тековно одржување на објекти и опрема потрошени се 4,029,050,00 денари, износ кој во 2018 бележи пад во однос на 2017 година. Воглавно расходот се однесува на: редовно месечно одржување на програмски пакети кои се користат во сметководството, архивата, електронската евиденција на присуството на работа, како и одржување на бар код читачите (24,600,00 денари), услуги за тековно и инвестиционо одржување на недвижности, постројки и опрема 2,043,318,00 денари, услуги за обезбедување на имот вредност од 1,628,397,00 денари, сервис и одржување на возила 332,735,00 денари.

414 Наем – лизинг – На дел од локациите (девет), каде нема сопствени објекти за сместување на опрема, МРД користи простор под наем и за истите плаќа соодветен надоместок. Вкупниот износ на наем за 2018 година изнесува 2.619,456,00 денари. Споредено со проекцијата од Годишната Програма за работа и развој за 2018 година наемнините се реализирани незначително повисоко за износ од 219,456,00.

415 Комунални услуги – Трошокот по овој основ изнесува 1,314,544,00 денари. Трошокот на групата е повисок за 32,84% од трошокот во референтниот период и во рамки со планираниот износ на ниво на годишна потрошувачка.

419 Останати услуги – вкупниот трошок од 370,423,00 денари претставува повисока реализација во однос на референтниот период за 27,68% како последица на повисоки трошоци за регистрација на возила и услуги за огласување.

3. ПЛАТА, НАДОМЕСТОЦИ ОД ПЛАТА И ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ

Трошоците на групата 42 – трошоци за плати, надоместоци од плата и останати трошоци се реализирани во износ од 51,047,853,00 денари. Во однос на планираните со Годишната Програма за работа и развој за 2018 година истите се пониски за 46,25% поради константниот одлив на кадри и нереализирани нови вработувања, додека во однос на референтниот период се пониски за 7,96%.

Целата група ангажира 32,75% од вкупните трошоци.

По основ на бруто плати и надоместоци (придонеси и персонален данок) пресметан е вкупен износ од 50,544,731,00 денари, додека износот од 503,032,00 се однесува на исплати за останати трошоци за вработените (385,818,00 денари претставува пресметани износи на средства по основ отпремнина за заминување во пензија на осум вработени. МРД исплати 71,146,00 денари по основ помош на вработени во случај на смрт на член на семејно домаќинство и 46,068,00 бонус по ЗРО).

	ОСНОВ	Реализација 2018 год.	Структура %	Реализација 2017 год.	Структура %
1	Нето плата	34,235,306,00	67,73%	37,218,192,00	67,78%
2	Персонален данок	2,660,941,00	5,26%	2,872,350,00	5,23%
3	Придонес за пенз.инвал.	9,098,988,00	18,01%	9,885,324,00	17,99%

	осиг.				
4	Придонес за здравство	3,690,168,00	7,30%	4.009,089,00	7,30%
5	Придонес за вработување	606,653,00	1,20%	659,012,00	1,20%
6	Дополн. придонес за здравст.	252,765,00	0,50%	274,604,00	0,50%
	СЕВКУПНО	50,544,731,00	100,00%	54,918,571,00	100,00%

Оптовареноста на платите со даноци и придонеси во текот на 2018 година во споредба со 2017 година е незначително повисока.

	2018 год.	Стр. %	2017 год.	Стр. %
Нето плати	34,235,306,00	67,73%	37,218,192,00	67,78%
Придонеси и даноци	16,309,425,00	32,27%	17,700,379,00	32,22%

Вкупно пресметаните нето плати за 2018 година изнесуваат 34.235.306.00 денари. Во однос на истите пресметани за 2017 година се пониски за 8.70% како резултат на намалениот број на вработени во текот на годината.

Просечната нето месечна плата во 2018 година изнесува 24,075,00 денари и е повисока од просечно пресметаната плата по вработен во 2017 година (за 0.14%). Просечната бруто пресметана плата во 2018 година изнесува 35.902,00 денари и е повисока од истата за 2017 година за 1,20%.

Пресметката се однесува на просечно месечно 118 вработени.

Основ	2018 година	2017 година	%
1 Нето плата за редовна работа	26,267,685,00	28,770,620,00	91,30%
2 Прекувремена работа	192,604,00	16,638,00	1,157,62%
3 Работа ноќе	1,373,274,00	1.461,477,00	93,96%
4 Минат труд	3,547,117,00	3,852,025,00	92,08%
5 Работа на државен празник	785,546,00	804,718,00	97,62%
6 Годишен одмор	1,743,728,00	1,877,926,00	92,85%
7 Боледување	325,352,00	434,788,00	74,83%
8 Платено отсуство	0	0	
9 Персонален данок	2,660,941,00	2,872,350,00	92,64%
10 Придонес за ПИО	9,098,988,00	9,885,324,00	92,05%
11 Придонес за здравство	3,690,168,00	4,009,089,00	92,05%
12 Придонес за вработување	606,653,00	659,012,00	92,05%
13 Дополнителен придонес за здравство	252,765,00	274,604,00	92,04%
ВКУПНО	50,544,731,00	54,918,571,00	

Отстапувањето на пресметаната бруто плата во однос на планираната за 2018 година, во најголем дел е резултат на неизвршениот прием на нови вработени согласно потребите и пресметките од Годишната Програма за работа и развој за 2018 година, како и пониските исплати по повеќе основи.

Просечната пресметана нето плата без минат труд на В.Д. Директорот на ЈП МРД изнесувала 71,740,00 денари. Просечната бруто месечна плата во истиот период изнесувала 108,048,00 денари.

4. ТРОШОЦИ ЗА АМОРТИЗАЦИЈА И РЕЗЕРВИРАЊА

Пресметаната амортизација на средствата со кои располага МРД на крајот на 2018 година изнесува 47,648,561,00 денари и е пониска за 43,49% во однос на референтниот период. Споредено со планираната за 2018 година пресметаната амортизација е пониска за 15,68%.

Пресметаната амортизација учествува во вкупните расходи со 30,56% и преставува значајна расходна позиција.

При пресметување на амортизацијата се применува праволиниската метода и стапки определени во согласност со тезата 8 од Одлуката за примена на сметководствените политики. Пресметувањето на амортизацијата отпочнува со ставање на средствата во употреба.

Најголемиот дел претставува амортизација на опрема набавена од средства на државна помош и истите во еднаков износ се приходуваат. Опредметите и средствата кои се набавувани од средства на МРД во годините пред 2015 сметководствено веќе се отпишани.

5. ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ ОД РАБОТЕЊЕТО

Вкупната вредност на останатите трошоци од работењето реализирани во текот на 2018 година изнесуваат 16.029.249.00 денари. Споредено со 2017 година повисоко се реализирани за 84,74% , додека во однос на планираните реализирани се со 32.15%.

Вкупните останати трошоци од работењето учествуваат во вкупните расходи со 10.28%.

440 Дневници за службени патувања, ноќевање и патни трошоци – по основ службени патувања, ноќевање и патни трошоци во земјата и странство во текот на 2018 година реализиран е вкупен трошок од 1,107,921,00 денари, помалку во однос на реализираните во референтниот период за 12,35%, и 83,98% помалку во однос на планираните. По основ на дневници за патувања во земјата исплатени се 588,605,00 денари. Бројот на реално извршените патувања е значително поголем, но поради времетраењето на истите помалку од 8 часа не е исполнет условот за признавање на право на дневница. Дневницата изнесува 830,00 денари за времетраење на патување од најмалку 12 часа. По основ на трошоци за ноќевање во земјата ангажирани се вкупно 3,900,00 денари во исклучителни случаи кога се процени дека за МРД е поисплативо доколку екипата остане на пат два дена, во однос на одлуката да се врати и утре патувањето да се повтори.

Трошокот на позицијата користење на сопствено возило за службени цели во износ од 67,503,00 е значително под планираните. Користење на сопствено возило за службени цели се одобрува исклучиво во случај кога поради допокривање на смените на определени објекти се ангажираат вработени од други објекти или регионални центри и при тоа превозот на истите не е можно да се организира на друг, поекономичен начин. Надоместокот на трошокот се врши како надомест на реално потрошеното гориво, пресметан најчесто во висина од 10%, а не 30% од вредноста на горивото по километар, со што се намалува трошокот по овој основ. Реално на овој начин само се надоместува потрошеното гориво, не и амортизација на возилото.

Вработените во МРД по договор за работа се примени за работа на определен радиодифузен објект. Поради потребите на работата дел од нив се ангажирани на други радиодифузни објекти, како последица на одлив на кадар со сменски режим на работа и недобиена согласност за нови вработувања за пополнување на упразнети работни места на кои МРД е во обврска да обезбеди присуство во текот на 24 часа секој ден. За дел од овие вработени кои живеат во Скопје МРД обезбедува превоз со службено возило, но за вработените кои живеат во другите градови МРД обезбедува надомест на трошоците за превоз врз основа на приложен билет. Висината на ваквите трошоци во 2018 година изнесува 125,493,00 денари.

Во текот на 2018 година реализирано е едно патување во странство за посета на саем во Амстердам во вкупна вредност од 204,006,00 денари.

Трошокот по основ Останати трошоци – патарини и паркинг во износ од 118,414,00 денари е понизок во однос на реализацијата во 2017 година и значително под проекцијата за 2018 година.

441 Надомест на трошоци на вработените и подароци – вкупната вредност на оваа група изнесува 275,187,00 денари. Реализацијата во однос на референтниот период изнесува за 110,51% повеќе, а во однос на Финансискиот план за 2018 година бележи пониско остварување за 40,23%. Ова е последица на повисокиот износ по основ задолжителни лекарски прегледи во кои беа вклучени сите вработени и ангажирани лица.

442 Трошоци за надомест и др. примања на членови на Управен и Надзорен одбор – во текот на 2018 година по основ надоместоци на членови на органите на управување и надзор пресметани се на име на месечни паушали и други надоместоци вкупно 1.597,923,00 денари. Во однос на референтниот период пресметаните надоместоци се повисоки за 18,13%, додека во однос на проекцијата за 2018 година пресметките се повисоки за 3,09%.

444 Трошоци за репрезентација – трошокот на групата изнесува 67,781,00 денари и е понизок во однос на проектираниот за 2018 година за 90,31%. Во однос на реализираните во претходната година реализираните расходи по овој основ се пониски за 25,13%.

445 Трошоци на осигурување – групата опфаќа осигурување на превозните средства при регистрација, осигурување на вработените од повреди на товар на средствата на МРД, патничко осигурување. Воедно во оваа група е опфатено и осигурувањето на основните средства, што МРД за прв пат го реализира во 2018 година. Вкупно по сите основи во текот на годината реализиран е трошок од 1,258,077,00 денари, повисоко во однос на реализираните во 2017 година за 455,80% заради осигурувањето на основните средства за еден квартал од 2018 година.

446 Банкарски услуги и трошоци на платен промет – вкупниот трошок на групата изнесува 61,762,00 денари и е понизок во однос на споредбениот период за 71,90%. Во однос на проекцијата за 2018 година износот на банкарските провизии е понизок за 38,23% како последица од намалениот промет и плаќања кон странство.

447 Даноци кои не зависат од резултатот, чланарини и др. давачки – трошокот од 578,068,00 денари искажан по овој основ е понизок во однос на реализираните во референтниот период за 44,32%. Во однос на проекцијата за 2018 година исто така евидентирана е намалена реализација за 46,48%. Оваа позиција опфаќа пресметана и платена чланарина во ЕБУ како редовна годишна обврска, административна такса за радио фреквенции, такса за радиофреквенции и останати трошоци (комунална такса за јавно осветлување што МРД ја плаќа кон ЕВН по доставени месечни фактури).

449 Останати трошоци од работењето – по овој основ ангажирани се 11,082,530,00 денари, повисоко во однос на реализацијата од 2017 година за 154,51%. Во однос на проекцијата за 2018 година реализацијата е пониска за 39,01%, како последица од нереализација на планираните ангажмани на лица по договор за дело, консултантско – советодавни услуги, пониската реализација на трошокот за ревизија на Годишната сметка и Финансиските извештаи за 2017 година, на останати интелектуални услуги, трошоци за стручна литература, весници и списанија, трошоци за едукација, лиценцирање, сертификати и сл. Повисока е реализацијата на позицијата адвокатски и нотарски услуги што е последица на неодобреното вработување на правник и со оглед на потребата од застапување по покренати судски спорови за наплата на побарувања и застапување во судските предмети во кои МРД е тужена страна, посебно во поднесеното оштетно побарување во врска со хелихоптерската несреќа во Струмица. Дел од планираните позиции воопшто не бележат расход поради одложена реализација.

6. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ТЕКОВНИ И НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА

Реализацијата на групата потекнува од вредносно усогласување – исправка на вредноста на побарувањата во износ од 2,879,757,00 денари (4,407,428,00 за обезвреднување, намалени за 1,527,671,00 наплатени обезвреднети во минати периоди).

Целата група учествува во вкупните расходи од работењето со 1,84%.

7. ОСТАНАТИ РАСХОДИ

Оваа група на трошоци со реализација од 267,832,00 денари ангажира 0,17% од износот на вкупните трошоци на МРД во 2018 година. Опфаќа определени книжења на трошоци за неотпишана вредност на средства ставени во употреба, трошоци за судски спорови и дополнително утврдени расходи од минати години. Реализацијата на групата е пониска во однос на реализацијата во споредбениот период.

8. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ

Севкупните каматни задолжувања и пресметани негативни курсни разлики за МРД претставуваат оптоварување со трошок од 25,817 денари. Истиот претставува 0,023% од вкупните трошоци на МРД за годината. Вкупните каматни задолжувања врз основа на финансиски обврски изнесуваат 9,231,00 денари и се значително пониски во однос на референтниот период (во 2017 година овие расходи изнесувале 42,770,00 денари.) Воедно пресметани се негативни курсни разлика на девизните задолжувања во износ од 16,586,00 денари.

XI. ДЕЛОВЕН РЕЗУЛТАТ

МРД на крајот од 2018 година искажа позитивен деловен резултат – вишок на средства пред оданочување - добивка од работењето во износ од 146,478,067,00 денари. Пресметан е данок на добивка во износ од 14,973,430,00 денари по процент утврден со Законот за данок на добивка и врз основа утврдена во Даночниот биланс. Вкупниот вишок на средства по оданочување - добивка по оданочување за 2018 година изнесува 131,504,637,00 денари.

1	2002 година	Добивка пред оданочување	+ 32.497.485,00 ден.
2	2003 година	Добивка пред оданочување	+ 10.683.566,00 ден.
3	2004 година	Добивка пред оданочување	+ 33.602.483,50 ден.
4	2005 година	Добивка пред оданочување	+ 18.623,50 ден.
5	2006 година	Загуба по оданочување	- 35.266.843,00 ден.
6	2007 година	Загуба по оданочување	- 47.030.304,00 ден.
7	2008 година	Добивка пред оданочување	+ 17.995.867,00 ден.
8	2009 година	Добивка пред оданочување	+ 5.902.539,00 ден.
9	2010 година	Загуба по оданочување	- 21.913.387,00 ден.
10	2011 година	Загуба по оданочување	- 10.822.748,00 ден.
11	2012 година	Добивка пред оданочување	+ 127.981.347,50 ден.
12	2013 година	Загуба по оданочување	- 50.679.155,00 ден.
13	2014 година	Добивка пред оданочување	+ 31.090.647,00 ден.
14	2015 година	Добивка пред оданочување	+ 64.321.828,00 ден.
15	2016 година	Добивка пред оданочување	+ 53.380.486,00 ден.
16	2017 година	Добивка пред оданочување	+ 51,075,876.00 ден.
17	2018 година	Добивка пред оданочување	+146,478,067,00 ден.

XII. ИСПЛАТЕНИ НАДОМ. НА ЧЛЕНОВИ НА ОРГАНИ НА УПРАВУВАЊЕ И НАДЗОР

Во МРД функционира Управен одбор како орган на управување и Надзорен одбор како орган на следење и контрола на материјално финансиското работење. Владата на РМ, како оснивач, именува членови на двата органи. За ангажманот на именуваните членови им се исплатува пашал во износи соодветни со Одлуката за висината на надоместокот по овие основи. Во текот на 2018 година по основ надоместоци пресметан е бруто износ од 1.597.923.00 денари.

Исплатата на месечните надоместоци на членовите на органите на управување и контрола (надзор) подлежи на пресметка и уплата на персонален данок по стапка од 10% на бруто основица.

XIII. ПЛАНИРАН ИДЕН РАЗВОЈ

МРД и во 2019 година ќе продолжи, согласно Законот за основање, покрај редовното одржување на мрежата, да обезбедува развој и унапредување на постојниот систем, негово проширување и осовременување, како и следење и имплементација на новите техничко - технолошки достигнувања, се со цел вклопување и поврзување со системите на соседите, радиодифузерите од Европа, па и светот.

Развојните проекции на претпријатието за 2019 година и неколкуте наредни години во делот на обезбедувањето на основните функции остануваат во следните насоки:

- * Зголемување на позициите за давање на комуникациски услуги и зацврстување на позицијата на водечки радиодифузер на мрежата во Република Македонија*
- * Проширување на телекомуникациските и мултимедијални услуги*
- * Следење на потребите на корисниците, особено во телекомуникациските услуги, дигиталното радио и нови медиумски услуги*
- * Континуирано одржување и развој на електронската комуникациска инфраструктура и опрема и подобрување на квалитетот на услугите*
- * Континуирана грижа за безбедноста и здравјето на вработените, обезбедување на заштитна опрема и друга грижа*
- * Континуирана грижа за професионален развој на вработените, преку обуки, менторства и други извори на обучување.*
- * Континуирана грижа за сите аспекти на заштита на животната средина како општествена одговорност*

Во насока на реализација на поставените цели МРД ќе продолжи со реализација на повеќе проекти. Дел од нив како повеќефазни започнуваа да се реализираат во 2019 година со изготвување на проектна и техничка документација за објава на постапка за јавна набавка, додека дел и конкретно ќе се реализираат во текот на годината. Така да развојните проекции се движат во следните насоки:

- 1. Трета фаза од проектот воведување на динамички сигнал за поквалитено следење на трите програми на македонското радио на целата територија на Република Македонија*

2. Трета фаза од проектот зајакнување на ТВ и ФМ сигналите во граничните делови на Република Македонија
3. Почеток на втора фаза за ревитализација на среднобрановиот сигнал за следење на македонското радио на поголеми далечини
4. Воведување на ДАБ+ во Република Македонија
5. Проширување на ДВБ-Т системот за пренос и емитување на новите програмски сервиси на МРТ
6. Пренос на аудио и видео содржини преку Интернет
7. Проширување на микробрановите капацитети
8. Почеток на прва фаза за воведување на Видео надзор по РДО.
9. Започнување на проектот за воведување на широко појасен интернет на територија на државата. Овој проект ќе се одвива во соработка со Министерството за Информатичко општество и администрација во неколку наредни години.

Реализацијата на проектите ќе се одвива во неколку фази и доколку се реализираат основните предуслови се очекува истите да завршат до 2020 година. Рализацијата е планирана во рамки на сопствени средства, но под услов динамиката на трансферите на средствата за финансирање на радиодифузната дејност да се одвива согласно планираните во Буџетот на РМ. како и МРД да искаже добивка од работењето во 2018 - 2020 година и истата да се реинвестира. За последната точка проекти (широко појасниот интернет), бидејќи се работи за поголем проект и со национално влијание треба поголем временски рок за реализација (секако почитувајќи ги Европските Директиви), а и начинот на финансирање ќе се разгледува и одобрува на посебен начин бидејќи моменталниот финансиски капацитет не дозволува инвестиција со таков зафат. Секако бидејќи се во прашања набавки на специфична опрема реализацијата ќе зависи и од навременото подготвување на тендерските докуменатции и успешноста во самиот процес на Јавните Набавки.

Со планските проекции за 2019 година продолжува грижата за постојните и нови капацитети и активности. Посебна грижа ќе се посвети на ревитализација и инвестиционо тековно одржување на определени градежни и инфраструктурни објекти. Вниманието на вработените полека се пренасочува кон подобрување на инфраструктурните услови, обнова на сместувачките капацитети, подобрување на сигурноста и безбедноста како мошне значајни, обезбедување на стабилност на дел од челичните конструкции поставени пред многу години и сл. Дефинирањето на нови стандарди и барањата наметнати со новата законска и подзаконска регулатива во значителна мера ги насочија активностите во делот на развојот и одржувањето во наредната, па и во наредните години.

МРД останува на определбата за воведување и промовирање на нови услуги и зголемување на комерцијалните приходи. За таа цел ги следи современите трендови и развој во сферата на телекомуникациите и радиодифузијата, потребите на државните институции, насоките на ЕУ, ги испитува и прилагодува сопствените потенцијали (технички, просторни, развојни, кадровски). МРД се обидува да развие концепт за делумно самостојно, независно финансирање, во кој покрај функциите на јавен радиодифузен оператор МРД ќе организира и реализира разни услуги за надворешни корисници и врз таа основа ќе реализира соодветни приходи во функција на одржливост и извршување на основната дејност и натамошен развој на системите. Во оваа насока во насока на поддршка неопходно е да се обезбедат потребните кадровски и технички претпоставки како услов за сериозна понуда, договорање и реализација на новите сервиси.

Резултатите од работење во текот и на крајот од 2018 година во делот на работниот ангажман потврдуваат дека МРД и со ограничени финансиски средства може да обезбеди реализација на планираните зафати. Сепак, поради објективни причини, дел од планираните зафати и развојни задачи во изминатите години останаа нереализирани и истото носи одредени многу јасни последици во иднина. Нереализираните барања за вработувања во услови на континуиран одлив на искусен и стручен кадар делува ограничувачки врз работењето на МРД. Оценка е дека во наредните година до две во услови на очекуван природен одлив, доколку не се обезбедат значителни вработувања на млад, стручен и способен кадар, ќе се блокираат повеќето тековни процеси во МРД, така што за развој ќе нема ниту простор за размислување. Факт е дека предолго се занемарува и одлага потребата од нови вработувања на стручен и квалитетен кадар за пополнување на упразнети работни места, но и потребата за подготовка на кадри за генерациската обнова.

За наредната 2019 година МРД има јасно дефинирани работни активности, развојни проекции, цели во промените и прилагодувањата и видувања за начинот на обезбедување на финасиските предуслови. Потребни се брзи одлуки за отпочнување на процесите, но и многу битна финасиска и кадровска поддршка во преодниот период, за успешна реализација на сите развојни и деловни проекции. Мошне значајно е искористувањето на знаењата, вештините и пред се искуството на последните кадри од старата генерација кои сеуште имаат воља и способност да ги пренесат на младата генерација на која се остава иднината на националниот радиодифузен оператор.

Претседател на Управен одбор
м-р Размена Чекиќ- Дуровиќ

072

